

Millaisia kieli- ja viestintätaitoja muunkieliseltä työntekijältä odotetaan

Olga Silfver
Maahanmuutto-osasto
Henkilöstökeskus

Helsingin kaupunki työnantajana

Kuvaajat: Kimmo Brandt, Seppo Laakso
Omistus: Helsingin kaupunki

- 39 000 työntekijää
- 39 virastoa ja liikelaitosta
- käytössä 2000 tehtävänimikettä
- yleisimmät ammatit:
 - lastentarhanopettaja ja lastenhoitaja
 - lähi-, perus- ja sairaanhoitaja
 - Sosiaalityöntekijä
 - Toimistosihtööri
 - opetusalan ammatit
 - ruoka- ja puhdistuspalvelualan ammatit
- 4,1 % työntekijöistä ovat muunkielisiä

Odotukset kielitaitoa kohti

- Vaihtelevat ammateittain: avustavasta suomen kielestä täydellisen suomen JA ruotsin kielten kirjalliseen taitoon
- ”riittävä” tehtävän suorittamisen
 - ASKI-hanke määrittää ”riittävän” ammattinimiketasolla
- Näkökulmina: suullisen tuottaminen, suullisen ymmärtäminen, kirjallisen ymmärtäminen, kirjallisen tuottaminen
- Työntekijän odotukset: selkeä viestintä, kirjoittamattomien sääntöjen ääneen lausuminen, hyväksyminen tuottavaksi jäseneksi suomen kielen taidon epätäydellisyydestä huolimatta, mahdollisuudet jatkokehittää omaa kieliosaamista

Kielitaito ja asenne

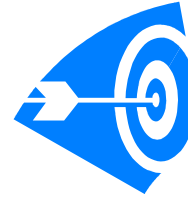
- Haetaanko kielitaitoa vai samanlaista tyyppiä kuin esimies?
- ”Kun aamulla Muhammed, Max ja Mikko tulevat töihin, niin he ovat ensisijaisesti työntekijöitä”: Kielitaitokorttia ei nosteta organisaatioissa, joissa jo paljon muunkielisiä: välineet kunnossa, suomen kielen kurseja tarjotaan, vuorovaikutus- ja johtamistaidot ovat kehittyneet
- ”Eiks oo ketään muuta?": Kielitaitokortilla monesti suljetaan töihin pääsy muunkielisiltä hakijoilta niissä paikoissa, joissa esimiehillä on ennakkoluuloja muunkielisiä kohti
- Asenne voi olla koodattu pätevyysvaatimuksiinkin

Käytännön työkalut auttamaan monimuotoista työyhteisöä

- Suomen/ruotsin kielen kurssit työaikana
- Esimies- ja työyhteisövalmennukset
- Selkeällä suomella kirjoitetut, kuvalliset perehdytysmateriaalit
- Samankielinen työntekijä "perehdytysohjaajaksi" helpottamaan uuden työntekijän sopeutumista
- Työkuvien sovittaminen
- Tottumus erilaiseen suomen kieleen
- Luottamus

Avoimet kysymykset kielitaitoon liittyen

- Kielitaito kehittyy: kuinka valmis kielitaidon pitää olla ennen töihin pääsyä?
- Montako kieltä on tarpeeksi? Onko ruotsi jokaiselle pakollinen?
- Ovatko kaikkien ammattien pätevyysvaatimukset kohdallaan vai onko joissain ammateissa liioittelua?
- Voiko työjaossa joustaa niin, että kielitaitovaatimukset voisi alentaa?

Miten Helsinki menee eteenpäin?

- Muunkielisten osuuden kasvattamisen työryhmä, jonka tehtävänä on laatia esitys toimenpiteistä, joilla:
 - Kasvatetaan muunkielisten osuutta henkilöstössä
 - Edistetään muunkielisten työntekijöiden etenemistä hierarkiassa
 - Puututaan muunkielisten vajeeseen ja ennakointi- ja osaamiskartoitusvaiheessa
 - Parannetaan työyhteisöjen monimuotoisuustaitoja.
- Toimenpidelista valmis toukokuun 2011 lopussa
- Toteutus 2011 syksyllä.